

Noves

*** La Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans se constituí el dia 1 d'abril de 1911. Foren elegits: President, D. Miguel A. Fargas; Vis-president, D. Esteve Terradas; Arxiver-Bibliotecari, D. August Pí y Suñer; Tresorer, D. Pere Coromines; Secretari, D. Eugeni d'Ors. Sos treballs han continuat durant tot l'estiu. A la publicació dels ARXIVS que's prosseguirà regularment, succeirà desseguida la dels primers fascicles de la *Flora catalana* de D. Joan Cadevall.

*** Se publicaran dels ARXIVS tres fascicles per any. Els tres fascicles formaran un volum. A la terminació del mateix, se procedirà a repartir un suplement contenint la traducció de les monografies escrites en llengües no llatines.

*** Ademés de haber estat representat el IV Congrés de Filosofia de Bolonya, l'Institut ho ha estat per son Vis-president al de l'Associació alemanya de naturalistes y metges, celebrat a Carlsruhe. També ha acordat inscriures al Congrés d'Educació moral que ha de celebrarse a la Heya, en agost de 1912.

*** Ha mort a Madrid un ilustre sabi català el Professor Fages qui darrerament ensenyava Anàlisis química a l'Universitat central. El Professor Fages deixa varis treballs importants, publicats a Espanya o a l'extranger. A Alemanya sobre tot es apreciada la seva contribució als avenços de la Química. Els ARXIVS honoraran en son pròxim fascicle com se mereixen el nom y l'obra científica d'aquest compatriota benemèrit.

*** LABORATORI D'ESTUDIS SUPERIORS DE QUÍMICA A LA ESCOLA INDUSTRIAL.—Aquesta institució ha vingut a comblar un buyt que's manifestava a la ensenyansa de la Química a casa nostra, mancada fins avuy de local digne y de material suficient. Els alumnes, al costat de sos professors y constantment guiats per ells poden adquirirhi la pràctica que no hi hagi sumministrat la Universitat o la Escola oficial, per manca dels medis necessaris. La instal·lació que mercès als esforços del Patronat de la Escola Industrial de Barcelona s'ha fet a l'edifici de l'antiga fàbrica Batlló, es ampla y completa. Pot dirse que gaire bé tot l'edifici d'aquest serà dedicat a la ciència química. El laboratori actual comprèn tres sales dedicades als treballs d'anàlisis general en sos procediments qualitius, volumètrichs y gravimètrichs. Formen aquestes tres sales un conjunt de 334 metres dividit en tres parts iguals mitjansant simples valles de fusta y vidres. La sala d'anàlisis qualitatiu té quatre taules de treball y quatre accesoris, quatre vitrines de tir y 2 boques d'aspiració. Poden treballarhi 16 alumnes. Una secció especial independent de 37 metres, està destinada a treballs especials per la vía seca, ab una gran taula central y altres accessoris. En el local destinat a anàlisis volumètrich, ademés de las vitrines y 2 piques existeixen, al centre tres taules grans y altres 4 estretes, acòstades a les valles. Ademés 4 armaris y dos magatzems. A la secció de gramimetria una gran taula ocupa la part central. Aquesta taula està provista de 4 xemaneys de tir. Ademés 3 vitrines de tir ordinaries y una quadruple ab banymaria y d'aram y dues estufes de desseció. Una cambreta especial es consagrada al treball del

vidre. La cambra de les balances conté dúes taules sòlides, ab les 6 balances qu'actualment posseeix el laboratori y una taula central pera les balances d'alta precissió. Això respecte la secció general. N'hi ha també d'especials. Una secció de química orgànica de 56 metres quadrats conté una llarga taula damunt la qual podran montarse els més complicats aparells usats en aquets anàlisis ; dúes vitrines y una tauleta auxiliar. Un altra secció es destinada especialment el estudi dels lubricants y grasses y altres dúes als de combustibles y gassos industrials. Tres locals son disposats pels aparells d'òptica aplicables a la química. Aquets gabinets poden restar en la obscuritat. La secció de Biologia y microscopia, es gran de 74 metres quadrats, comptant ab magnífichs microscòpis de Zeiss y Reichert, ab tots els accessoris. Noves seccions se dediquen als treballs d'electrolisis, de metalografia microscopica y una especialment a contenir un superb aparell de microfotografia. Completen el laboratori dues seccions més, de gran transcendencia y utilitat : una destinada a la anàlisis química, ab una saleta anexa pera la electricitat ; y un'altra secció dedicada a investigacions particulars o treballs de certa durada. El material científich que posseeix aquest Laboratori es importantíssim y anirà creixent, a mida que vagin desenrotllantse les seccions. Conté, entre altres importants aparells, un Aparell Marchal pera assaig industrial de carbons per destilería, un aparell Orzat pera anàlisis de gassos, un Barometre Fortiu, una Mufla Adnet, ab recuperador, un Alambich tubular Adnet pera destilar aigua, coleccions d'aparells per la medició de volums y pesos, comprats a l'Institut de Charlottenburg, instalació completa pera el treball del vidre, aparell de Pipp, estufa de Gay Lussac y de parafina, varis sistemes de balances, un microscopi Zeiss, gran model, disposat pera la projecció, ab 6 objectius acromàtichs oculars compensador y accessoris, un microscopi Reichert, últim model, un microtom, una estufa D'Arsonval pera cultius de calefacció y termoregulador elèctrichs, un aparell complet pera microfotografia Zeiss, una important instalació elèctrica, etc., etc. Els cursos que s'hi donen regularment tots els anys, del 1 d'octubre al 31 març, son : *Ampliació d'Anàlisis química qualitativa, elemental o de ions.*—*Anàlisis química quantitativa per procediments volumètrichs.*—*Anàlisis química quantitativa per procediments gravimèreichs.* Ademés se donaran, entre altres els següents cursets : *Anàlisis quantitativa elemental de les matèries orgàniques.*—*Anàlisis industrial dels gassos, combustibles, abons, terres de cultiu, aigües, cements, grasses, aliments, etc.*—*Maneig del microscopi, espectroscopi, polarimetre, calorimetre y refractrometre.*—*Anàlisis Electrolítrica y metalografimicroscòpica.*— La instalació d'aquest important centre de treball honora son Patronat y Barcelona.

* * V CONGRES INTERNACIONAL DELS MATEMATICHS.—El V Congrés internacional dels matemàtics tindrà lloch a Cambridge del 22 al 28 agost de 1911.

Els Congressos precedents han tingut lloch a Zurich (1897) a París (1900), a Heidelberg (1904), a Roma (1908).

Un dels objectes del pròxim Congrés serà la discussió de les relacions qui retrà la Comissió internacional d'Ensenyança matemàtica instituïda al Congrés de Roma.

El Comitè de Cambridge ha organiat una serie de conferencies que podran donar una idea de l'estat actual de les principals branques de les Matemàtiques y de les seves aplicacions. S'anuncià que'ls senyors *E. Borel, E. W. Brown, A. Mneser, E. G. H. Landau, J. Larmor* y *Sir W. White* faran en les sessions plenaries, conferencies, el tema de les quals serà indicat ulteriorment.

També en un programa ulterior se fixarà el Programa del Congrés, recepcions, etc.

El Congrés se dividirà en quatre Seccions.

I. *Aritmètica, Algebra, Analisis.*

II. *Geometria.*

III. *Mecànica, Física matemàtica, Matemàtiques aplicades.*

IV. *Qüestions filosòfiques, històriques y didàctiques.*

Noves

Pera pendre part al Congrés y tenir el volum d'Actes de la sessions, basta satisfer la suma de una lliura anglesa.

Les persones qui apertanyen a la familia d'un membre del Congrés tindran les meteixes ventatges (escepte'l volum d'Actes) mitjansant 12 scheellings.

Formen el Comitè d'organisió els Srs. *G. H. Darwin*, President, *J. Larmor*, tresorer, *E. W. Hobson* y *A. E. H. Love*, Secretaris generals, *H. F. Baker*, *A. Berry*.

Secretaria de l'Institut de Ciències

I. Horta, Impressor, Méndez Núñez, 3 y 5